

Số: 418 /BC-TA

Bắc Giang, ngày 18 tháng 03 năm 2021

BÁO CÁO

Công tác Tòa án nhiệm kỳ 2016 - 2021

(Phục vụ tổng kết hoạt động của Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVIII)
(số liệu từ 01/12/2015 – đến 31/10/2020)

Thực hiện Kế hoạch số 48/KH-HĐND ngày 04/02/2021 của Hội đồng nhân dân tỉnh về việc tổng kết hoạt động HĐND tỉnh khóa XVIII, nhiệm kỳ 2016 - 2021; Căn cứ Luật Tổ chức Tòa án nhân dân năm 2014; Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015; Toà án nhân dân tỉnh Bắc Giang báo cáo công tác nhiệm kỳ 2016 - 2021 như sau:

A. TÌNH HÌNH THỰC HIỆN CÁC NHIỆM VỤ CÔNG TÁC

Trong nhiệm kỳ HĐND tỉnh khóa XVIII, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh tiếp tục được giữ vững và ổn định, tuy nhiên tình hình tội phạm vẫn có những diễn biến phức tạp; các tranh chấp dân sự, kinh doanh, thương mại, hôn nhân - gia đình, lao động tiếp tục gia tăng. Cùng với yêu cầu làm tốt công tác giải quyết, xét xử các loại vụ án, vụ việc, hệ thống Tòa án nhân dân 2 cấp tỉnh Bắc Giang còn tiếp tục triển khai thực hiện các nhiệm vụ cải cách tư pháp theo tinh thần Nghị quyết số 49-NQ/TW. Đồng thời tổ chức thực hiện nhiều nhiệm vụ trọng tâm như chuẩn bị về tổ chức bộ máy, nhân sự, cơ sở vật chất và các điều kiện cần thiết khác để đảm bảo hoạt động theo quy định của Luật Tổ chức Tòa án nhân dân năm 2014¹. Triển khai thực hiện nhiều đạo luật quan trọng trong lĩnh vực tư pháp với rất nhiều quy định, thủ tục mới, hết sức chặt chẽ, chi tiết như: Bộ luật tố tụng dân sự, Bộ luật dân sự, Luật tố tụng hành chính, Bộ luật tố tụng hình sự, Bộ luật hình sự.

Mặc dù yêu cầu nhiệm vụ đặt ra là rất nặng nề và trong bối cảnh gặp không ít khó khăn, trở ngại khách quan, số lượng vụ việc phải thụ lý, giải quyết tăng cao, biên chế phải tinh giản (*đã tinh giản 28/211 biên chế*), dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, song được sự quan tâm sâu sát của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân và UBND tỉnh; sự phối hợp chặt chẽ của các sở, ban, ngành và các địa phương và đặc biệt là sự cố gắng, nỗ lực của cán bộ, công chức, người lao động nên trong nhiệm kỳ qua hệ thống Tòa án nhân dân 2 cấp tỉnh Bắc Giang đã hoàn thành tốt các nhiệm vụ chính trị.

¹ Triển khai xây dựng và đưa vào sử dụng trụ sở mới của TAND tỉnh Tòa án nhân dân tỉnh. Sửa chữa, nâng cấp một số trụ sở của Tòa án cấp huyện (Lục ngạn, Việt yên, yên Dũng, Lạng Giang, Thành phố...)

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ CÔNG TÁC

1. Công tác chuyên môn, nghiệp vụ

Tổng số các loại vụ việc Tòa án phải thụ lý giải quyết trong nhiệm kỳ qua là rất lớn và có xu hướng gia tăng, tính chất các vụ án ngày càng phức tạp, nhưng với việc chủ động nắm bắt tình hình, đề ra nhiều giải pháp và tổ chức thực hiện quyết liệt tại Tòa án hai cấp nên chất lượng giải quyết, xét xử các loại vụ việc tiếp tục có sự chuyển biến tích cực. Trong nhiệm kỳ 2016-2021, Tòa án hai cấp đã thụ lý tổng số 35.751 các loại vụ việc, đã giải quyết được 34.488 vụ việc, đạt tỷ lệ 96,46% (so với nhiệm kỳ trước, số vụ việc đã thụ lý tăng 7.866 vụ việc = 28,2%, đã giải quyết tăng 8.250 vụ việc = 31,4%).

1.1. Công tác giải quyết án hình sự

Tòa án hai cấp trong tỉnh đã thụ lý 6.526 vụ/ 11.805 bị cáo, đã giải quyết 6.345 vụ/ 11.320 bị cáo², tỷ lệ giải quyết đạt 97,22% (*vượt chỉ tiêu thi đua 7,22%*). Trong đó: án sơ thẩm thụ lý 5.067 vụ/ 9.432 bị cáo, đã giải quyết 4.904 vụ/ 9.016 bị cáo; án phúc thẩm thụ lý 1.459 vụ/ 2.373 bị cáo, đã giải quyết 1.441 vụ/ 2.304 bị cáo.

Qua công tác xét xử, giải quyết án hình sự trong nhiệm kỳ 2016-2021 cho thấy chiếm tỷ lệ cao vẫn là nhóm tội liên quan đến xâm phạm sở hữu, các tội phạm về ma túy, xâm phạm tính mạng, sức khỏe con người, xâm phạm trật tự công cộng... Việc xét xử các vụ án hình sự đảm bảo đúng người, đúng tội, đúng pháp luật. Nhiều vụ án đặc biệt nghiêm trọng hoặc các vụ án được dư luận xã hội quan tâm, các vụ án về kinh tế, tham nhũng đã được Tòa án hai cấp khẩn trương nghiên cứu hồ sơ để đưa ra xét xử kịp thời, nghiêm minh. Hình phạt mà Tòa án áp dụng đối với các bị cáo đảm bảo đúng pháp luật, tương xứng với tính chất, mức độ hành vi phạm tội của các bị cáo.

1.2. Công tác giải quyết vụ, việc dân sự, hôn nhân gia đình, kinh doanh thương mại và lao động

Toà án hai cấp đã thụ lý 28.154 vụ, việc, giải quyết 27.123 vụ, việc; tỷ lệ giải quyết đạt 96,33% (*vượt chỉ tiêu thi đua 11,33%*)³. Trong đó: án sơ thẩm thụ lý 26.824 vụ, đã giải quyết 25.877 vụ; án phúc thẩm thụ lý 1.330 vụ, đã giải quyết 1.246 vụ.

Việc giải quyết các vụ, việc dân sự, hôn nhân gia đình, kinh doanh thương mại, lao động đảm bảo đúng pháp luật, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của các bên đương sự. Quá trình giải quyết các vụ, việc, các đơn vị đã chú trọng làm tốt việc hướng dẫn đương sự cung cấp chứng cứ, tài liệu của vụ án; chủ động xác

² Trong nhiệm kỳ, TAND hai cấp tổ chức xét xử lưu động 296 vụ tại các địa phương trên địa bàn tỉnh. Thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, răn đe, phòng, chống tội phạm. Thụ lý 75 vụ/ 149 bị cáo về tham nhũng, đã giải quyết 72 vụ/ 138 vụ.

³ Chỉ tiêu thi đua quy định tại Chỉ thị số 01/2020 của TAND tối cao: Giải quyết, xét xử đạt từ 90% trở lên đối với các vụ án hình sự; đạt từ 85% trở lên đối với các vụ, việc dân sự; đạt từ 65% trở lên đối với các vụ án hành chính.

minh, tiến hành thẩm định tại chỗ, thực hiện định giá tài sản, xây dựng hồ sơ đầy đủ, chất lượng; khắc phục có hiệu quả việc để các vụ án quá thời hạn giải quyết theo quy định của pháp luật. Quan tâm thực hiện công tác hòa giải, đã thực hiện hòa giải thành 13.404 vụ, việc chiếm 51,79% số vụ án dân sự, hôn nhân gia đình, kinh doanh thương mại đã giải quyết. Các vụ việc hòa giải thành đã giúp tiết kiệm chi phí, thời gian cho cơ quan nhà nước, tổ chức, doanh nghiệp và công dân, giải quyết triệt để các mâu thuẫn giữa các đương sự.

1.3. Công tác giải quyết án Hành chính

Tòa án hai cấp đã thụ lý 420 vụ, giải quyết 369 vụ, tỷ lệ giải quyết đạt 87,85% (*vượt chỉ tiêu thi đua 22,85%*). Trong đó: án sơ thẩm thụ lý 376 vụ, đã giải quyết 325 vụ; án phúc thẩm thụ lý 44 vụ, đã giải quyết 44 vụ.

Các khiếu kiện hành chính chủ yếu là khởi kiện quyết định hành chính của UBND, Chủ tịch UBND trong lĩnh vực quản lý đất đai. Quá trình giải quyết các vụ án hành chính, Tòa án hai cấp đã chú trọng việc tổ chức đối thoại giữa các bên và phối hợp chặt chẽ với các cơ quan có liên quan xây dựng hồ sơ vụ án, thu thập đầy đủ chứng cứ cần thiết để bảo đảm giải quyết vụ án đúng quy định của pháp luật. Tạo điều kiện thuận lợi cho người dân tham gia tố tụng, bảo đảm sự bình đẳng giữa công dân và cơ quan hành chính nhà nước trước Tòa án. Kết quả giải quyết các vụ án hành chính của Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Bắc Giang đã góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý hành chính nhà nước. Đảm bảo tính khách quan của các quyết định hành chính, hành vi hành chính bị khiếu kiện, đem lại lòng tin cho nhân dân; góp phần thực hiện tốt công tác cải cách tư pháp.

1.4. Việc áp dụng các biện pháp xử lý hành chính tại Tòa án⁴:

Tòa án hai cấp đã thụ lý 651 hồ sơ đề nghị áp dụng các biện pháp xử lý hành chính, đã giải quyết 651 hồ sơ, tỷ lệ giải quyết đạt 100%. Công tác lập hồ sơ, xét duyệt, quyết định áp dụng biện pháp xử lý hành chính đảm bảo thực hiện đúng đối tượng, đúng pháp luật, đảm bảo được quyền và lợi ích hợp pháp theo quy định của pháp luật cho người bị đề nghị. Sau khi ra quyết định, các cơ quan hữu quan đã kịp thời đưa đối tượng đi chấp hành biện pháp xử lý hành chính, góp phần thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về an ninh trật tự của chính quyền cơ sở và nhận được sự đồng tình của cộng đồng, quần chúng nhân dân cũng như người bị xử lý.

⁴ Áp dụng các biện pháp xử lý hành chính đưa vào trường giáo dưỡng, đưa vào cơ sở giáo dục bắt buộc, đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc theo quy định của Luật xử lý vi phạm hành chính năm 2012 và Pháp lệnh Trình tự, thủ tục xem xét, quyết định áp dụng biện pháp xử lý hành chính tại TAND số 09/2014/UBTVQH13 ngày 20/01/2014 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội; Nghị quyết 04/2015/NQ-HĐTP của Hội đồng Thẩm phán TAND tối cao hướng dẫn thi hành một số quy định của pháp luật về xem xét, quyết định áp dụng các biện pháp xử lý hành chính tại Tòa án nhân dân.

2. Công tác thi hành án hình sự

Trong nhiệm kỳ, Tòa án hai cấp đã ra quyết định thi hành án 10.259 bị án (số người bị kết án phạt tù 9.270 bị án, số người bị kết án không phải là phạt tù 989 bị án). Tổ chức thi hành án tử hình đối với 16 bị án theo quy định của pháp luật. Tổ chức phiên họp xét giảm thời hạn chấp hành hình phạt tù cho 14.588 phạm nhân, xét tha tù trước thời hạn có điều kiện đối với 186 phạm nhân. Việc ban hành các quyết định thi hành án đảm bảo thời hạn và căn cứ pháp luật. Thông qua công tác thi hành án hình sự bảo đảm bản án, quyết định của Tòa án được tôn trọng và chấp hành nghiêm chỉnh; đấu tranh phòng chống tội phạm, giáo dục ý thức tôn trọng pháp luật trong xã hội. Việc xét giảm án được tổ chức định kỳ, đúng quy định của pháp luật; có sự phối hợp chặt chẽ với Viện kiểm sát.

3. Công tác kiểm tra, thanh tra và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo

Công tác thanh tra, kiểm tra: Hàng năm, Tòa án nhân dân tỉnh đều thực hiện việc kiểm tra công tác giải quyết, xét xử đối với 10/10 đơn vị Tòa án nhân dân cấp huyện (Tp), đạt tỷ lệ 100%. Trong nhiệm kỳ đã tiến hành kiểm tra tổng số là 34.297 hồ sơ các loại. Tiến hành kiểm tra công vụ, thanh tra công tác phòng, chống tham nhũng đối với Tòa án cấp huyện. Sau khi thanh tra, kiểm tra đều có kết luận đánh giá ưu, khuyết điểm và nêu ra những thiếu sót của từng đơn vị để rút kinh nghiệm, kịp thời sửa chữa; xử lý nghiêm minh các hành vi vi phạm của cán bộ, công chức, nhất là những hành vi những nhiều, tiêu cực trong khi thi hành nhiệm vụ.

Tổ chức khắc phục những tồn tại, hạn chế đã được chỉ ra qua các cuộc kiểm tra, thanh tra công vụ. Kết quả thực hiện các kết luận sau kiểm tra, giám sát giúp hệ thống Tòa án nhân dân hai cấp phát huy ưu điểm, kịp thời chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao.

Công tác giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo: Trong nhiệm kỳ, Tòa án hai cấp đã tiếp tổng số 1.562 lượt công dân; thụ lý, giải quyết 398 đơn thuộc thẩm quyền (trong đó 75 đơn tố cáo, 323 đơn khiếu nại). Công tác tiếp công dân, giải quyết đơn được thực hiện đảm bảo đúng trình tự, thủ tục, thời hạn theo quy định của pháp luật; các yêu cầu, kiến nghị, phản ánh của công dân đều được hướng dẫn và giải quyết kịp thời. Không có đơn kéo dài, vượt cấp gây bức xúc trong nhân dân.

4. Công tác tổ chức, cán bộ và Hội thẩm nhân dân

Công tác tổ chức cán bộ: Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ Tòa án được xác định là giải pháp then chốt, đột phá để nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động. Ban Cán sự Đảng, lãnh đạo Tòa án nhân dân tỉnh đã tập trung chỉ đạo thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ, xuyên suốt nhằm nâng cao chất lượng cán bộ cả về chính trị, tư tưởng và chuyên môn như: Thường xuyên cử cán bộ đi đào tạo về nghiệp vụ và lý luận chính trị; tăng cường kiểm tra, kiểm soát việc thực thi

công vụ, xử lý nghiêm các sai phạm, vi phạm; kiên quyết không đề nghị bổ nhiệm lại đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý và Thẩm phán có biểu hiện tiêu cực, năng lực yếu kém⁵. Thực hiện nghiêm túc việc tập huấn nghiệp vụ trực tuyến hàng tháng; thường xuyên bồi dưỡng kiến thức về kinh tế - xã hội cho đội ngũ Thẩm phán và các chức danh tư pháp khác; giao chỉ tiêu tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm; kịp thời công bố bản án, quyết định trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án; quán triệt thực hiện nghiêm Quy chế về đạo đức Thẩm phán; Quy tắc ứng xử của cán bộ, công chức Tòa án nhân dân.

Trong nhiệm kỳ 2016 - 2021, đã điều động, luân chuyển 56 Thẩm phán, Thư ký và Thẩm tra viên. Tiếp tục biệt phái Thẩm phán trung cấp để giải quyết các vụ án hành chính, dân sự thuộc thẩm quyền của Tòa án tỉnh. Thực hiện quy trình đề nghị cấp có thẩm quyền bổ nhiệm mới 01 Chánh án, 04 Phó Chánh án Tòa án nhân dân tỉnh, 14 Chánh án và Phó Chánh án huyện; bổ nhiệm lại 01 Chánh án, 01 Phó Chánh án TAND tỉnh, 05 Chánh án, 12 Phó Chánh án TAND huyện, bổ nhiệm mới 01 Thẩm phán sơ cấp, 17 Thẩm phán trung cấp, 26 Thẩm phán sơ cấp; bổ nhiệm lại 22 Thẩm phán trung cấp, 56 Thẩm phán sơ cấp. Bổ nhiệm mới, bổ nhiệm lại 19 Chánh tòa, Trưởng phòng, Phó Chánh tòa, Phó Trưởng phòng thuộc Tòa án nhân dân tỉnh. Đến nay, Tòa án hai cấp có 35 đồng chí có trình độ cao cấp lý luận chính trị, 38 đồng chí có trình độ trung cấp lý luận chính trị; trong đó 37 đồng chí có trình độ thạc sỹ, 147 đồng chí có trình độ đại học. Chất lượng đội ngũ cán bộ, đặc biệt là Thẩm phán có chuyển biến rõ rệt, đáp ứng tốt yêu cầu nhiệm vụ được giao.

Việc thực hiện kế hoạch cải cách chế độ công vụ, công chức được đẩy mạnh; công tác quy hoạch cán bộ lãnh đạo quản lý được rà soát, bổ sung hàng năm. Trong công tác tổ chức cán bộ, luôn phối hợp chặt chẽ với cấp ủy đảng và Hội đồng nhân dân địa phương, nhất là trong công tác quy hoạch, bố trí sắp xếp cán bộ, bổ nhiệm Thẩm phán và rà soát, luân chuyển cán bộ theo quy hoạch để giới thiệu cơ cấu Chánh án Tòa án nhân dân địa phương tham gia cấp ủy và nhân sự cán bộ Tòa án tham gia Hội đồng nhân dân các cấp.

Công tác Hội thẩm nhân dân: Nhiệm kỳ 2016-2021, đoàn Hội thẩm TAND hai cấp tỉnh Bắc Giang gồm có là 221 người. Tòa án nhân dân hai cấp đã phối hợp chặt chẽ với các Đoàn Hội thẩm trong tổ chức hoạt động xét xử, đảm bảo đúng quy định của pháp luật. Hàng năm đều thường xuyên thực hiện việc tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho các Hội thẩm; thực hiện đầy đủ chế độ, tiêu

⁵ Thực hiện nghiêm túc Quyết định số 120/TANDTC-QĐ ngày 19/6/2017 về xử lý trách nhiệm người giữ chức danh tư pháp trong Tòa án nhân dân; “Bộ quy tắc đạo đức và ứng xử của Thẩm phán”, Chỉ thị số 05/2020/CT-CA ngày 28/7/2020 về tăng cường kỷ cương, kỷ luật công vụ trong các Tòa án nhân dân nhằm nâng cao chất lượng công tác, xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức nhất là các chức danh tư pháp liêm chính, chuyên nghiệp; xây dựng Tòa án trong sạch, vững mạnh.

chuẩn của Nhà nước đối với Hội thẩm; hỗ trợ kinh phí và tạo các điều kiện thuận lợi để các Đoàn Hội thẩm nhân dân hoạt động. Định kỳ tổ chức các đợt tập huấn rút kinh nghiệm trong công tác xét xử đối với Hội thẩm Tòa án nhân dân hai cấp nhằm nâng cao chất lượng, vai trò của Hội thẩm nhân dân trong công tác xét xử.

5. Công tác văn phòng

Thực hiện tốt công tác thống kê, báo cáo theo yêu cầu của các cấp, các ngành; tích cực tham gia góp ý vào các dự thảo luật, pháp lệnh...theo yêu cầu của Trung ương và địa phương. Tổ hành chính tư pháp (*được thành lập theo mô hình một cửa*) trong các đơn vị TAND hai cấp đã thực hiện thụ lý 32.405 hồ sơ các loại; ban hành lịch phiên tòa; thực hiện cấp sao bản án, quyết định cho các cơ quan liên quan; số hóa hồ sơ vụ án có hiệu lực. Các phần mềm thống kê án, phần mềm quản lý án được cập nhật kịp thời, đúng thời hạn. Hệ thống giao ban trực tuyến với TAND tối cao, hệ thống giao ban trực tuyến với TAND 10 huyện, thành phố được đảm bảo thông suốt, phát huy hiệu quả. Đã bố trí phòng xét xử trực tuyến; nghiên cứu, khảo sát, đề xuất lắp đặt hệ thống Camera giám sát phiên tòa các phòng xét xử của Tòa án nhân dân tỉnh và hệ thống thiết bị công nghệ thông tin để thực hiện đối thoại trực tuyến án hành chính.

Thực hiện việc chi tiêu, mua sắm tài sản theo đúng các quy định của Luật ngân sách và hướng dẫn của Tòa án cấp trên, đảm bảo tiết kiệm, chống lãng phí. Hàng năm, thực hiện tốt việc cấp phát trang phục cho Thẩm phán, cán bộ công chức; thường xuyên rà soát, kiểm tra, bảo dưỡng trang thiết bị phục vụ công tác của cán bộ, công chức. Công tác quản lý tài sản, phương tiện làm việc được thực hiện tốt; hiện nay 6/10 đơn vị TAND cấp huyện đã được trang bị xe ô tô để phục vụ công tác; TAND tỉnh và 10/10 đơn vị TAND cấp huyện, TP được trang bị bàn ghế phòng xét xử theo mô hình mới; 03 đơn vị được trang bị tăng âm, loa đài cho phòng xử án.

6. Công tác cải cách tư pháp

Các nhiệm vụ cải cách tư pháp theo tinh thần Nghị quyết số 49-NQ/TW của Bộ Chính trị đã được Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Bắc Giang thực hiện nghiêm túc, đạt nhiều chuyển biến mạnh mẽ. Đã triển khai nhiều giải pháp đột phá để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ cả về chính trị, tư tưởng và chuyên môn như: Thường xuyên cử cán bộ đi đào tạo về nghiệp vụ và lý luận chính trị; tập huấn nghiệp vụ trực tuyến hàng tháng; thường xuyên bồi dưỡng kiến thức về kinh tế - xã hội; giao chỉ tiêu tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm; công bố bản án, quyết định trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án. Thành lập Tòa Gia đình và người chưa thành niên, bộ phận hành chính tư pháp tại các Tòa án. Thực hiện tốt nguyên tắc tranh tụng tại phiên tòa; sử dụng, phát triển án lệ; bố trí lại các vị trí tại phòng xử án.

Thực hiện Hướng dẫn số 136/HD-TANDTC, ngày 30/3/2017 của Tòa án nhân dân tối cao về việc công tác tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm theo yêu cầu cải cách tư pháp. Nhiệm kỳ 2016 - 2021, TAND hai cấp đã tổ chức 1.125 phiên tòa rút kinh nghiệm, trong đó có 49 phiên tòa được tổ chức theo hình thức trực tuyến tới các điểm cầu Tòa án hai cấp. Công bố 14.339 bản án, quyết định trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án (cấp tỉnh 1.222 bản án, cấp huyện 13.117 bản án) theo Nghị quyết số 03/2017/NQ-HĐTP ngày 16/3/2017 của Hội đồng Thẩm phán TAND tối cao.

Việc tổ chức các phiên tòa rút kinh nghiệm và công khai bản án trên cổng thông tin điện tử của Tòa án đã giúp các Thẩm phán, Thư ký và công chức Tòa án nâng cao tinh thần trách nhiệm, tự đào tạo, tích lũy kiến thức, kinh nghiệm, học hỏi nâng cao về kỹ năng, trình độ nghiệp vụ trong công tác giải quyết, xét xử các loại vụ án. Là một trong nhiều giải pháp đột phá, hữu hiệu để nâng cao chất lượng giải quyết, xét xử các loại vụ án, đáp ứng ngày một tốt hơn yêu cầu cải cách tư pháp.

7. Công tác xây dựng Đảng và các tổ chức đoàn thể

Các chi, đảng bộ thường xuyên quan tâm, chú trọng đến công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đảng viên, cán bộ công chức. Kịp thời triển khai, quán triệt, tổ chức thực hiện các chỉ thị, nghị quyết và các văn bản lãnh đạo khác của Trung ương Đảng, Tỉnh ủy, Đảng ủy các cơ quan tỉnh... Trong nhiệm kỳ 2020-2025, Chánh án Tòa án hai cấp đều được tin nhiệm tham gia cấp ủy địa phương. Thực hiện tốt chế độ sinh hoạt theo quy định của các tổ chức đoàn thể xã hội. Duy trì và tích cực tham gia các phong trào thể dục thể thao và văn hoá, văn nghệ. Tổ chức giao lưu với các đơn vị, ban ngành nhân các ngày lễ lớn trong năm. Công đoàn đã phối hợp với chính quyền tạo điều kiện tốt nhất về cơ sở vật chất để cán bộ, công chức làm việc... làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đoàn viên, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chung của Tòa án.

8. Công tác thi đua khen thưởng

Hàng năm, Hội đồng thi đua khen thưởng TAND tỉnh ban hành kế hoạch thi đua, phát động thi đua bám sát kế hoạch thi đua của TAND tối cao. Thực hiện tốt việc quản lý và sử dụng kinh phí phục vụ công tác thi đua khen thưởng. Nhiệm kỳ 2016 - 2021, thực hiện phát động và tổ chức hơn 20 phong trào thi đua theo đợt và theo chuyên đề với nhiều hình thức, hoạt động phong phú để cán bộ, công chức, người lao động thi đua phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Kết quả: trong các năm 2016, 2017, 2018 Tòa án nhân dân tỉnh được tặng danh hiệu “Cờ thi đua” của UBND tỉnh; năm 2018, năm 2020 Tòa án nhân dân tỉnh được tặng danh hiệu “Cờ thi đua Tòa án nhân dân”.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

Trong nhiệm kì 2016 - 2021 của HĐND tỉnh khóa XVIII, mặc dù bối cảnh có nhiều khó khăn, trở ngại khách quan, song với sự nỗ lực quyết tâm cao của đội ngũ cán bộ, công chức, người lao động, Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Bắc Giang đã hoàn thành các yêu cầu, chỉ tiêu công tác mà các Nghị quyết của Quốc hội, Tòa án nhân dân tối cao, Hội đồng nhân dân hai cấp đề ra liên quan tới công tác giải quyết, xét xử các loại vụ án và các mặt công tác Tòa án⁶. Các phiên tòa được thực hiện đúng quy định của pháp luật; hoạt động tranh tụng tại phiên tòa ngày càng được tăng cường và đảm bảo phát huy hiệu quả theo tinh thần cải cách tư pháp. Việc giải quyết xét xử các vụ án hình sự đảm bảo đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, không có trường hợp nào kết án oan người không có tội. Các hình phạt đối với bị cáo đảm bảo nghiêm minh, tương xứng với hành vi, mức độ, nhân thân của người phạm tội. Công tác hòa giải trong giải quyết các vụ việc dân sự và tổ chức đối thoại trong giải quyết các vụ án hành chính luôn được chú trọng.

Quá trình giải quyết các vụ án Tòa án đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan hữu quan, đặc biệt thực hiện có hiệu quả các quy chế phối hợp liên ngành⁷. Đội ngũ cán bộ, Thẩm phán Tòa án nhân dân hai cấp nâng cao chất lượng; điều kiện cơ sở vật chất, phương tiện làm việc của các Tòa án tiếp tục được tăng cường. Kết quả công tác Tòa án nhiệm kỳ vừa qua đã góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, tạo điều kiện thuận lợi cho việc phát triển kinh tế, xã hội trên địa bàn tỉnh.

2. Tồn tại, hạn chế

Quá trình giải quyết, xét xử của Tòa án hai cấp còn bản án, quyết định bị cấp phúc thẩm, giám đốc thẩm hủy 152 vụ (*trong đó do nguyên nhân chủ quan 94 vụ chiếm tỷ lệ 0,31%*); Án bị sửa 692 vụ (*trong đó do nguyên nhân chủ quan 202 vụ, chiếm tỷ lệ 0,68%*)⁸. Có đơn vị vẫn còn đề án quá hạn, kéo dài, vi phạm

⁶ Nghị quyết 111/2015/QH13 về công tác phòng, chống vi phạm pháp luật và tội phạm, công tác của VKSND, của TAND và công tác thi hành án năm 2016 và các năm tiếp theo; Nghị quyết số 96/2019/NQ-QH14 về công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật, công tác của Việt kiểm sát nhân dân, của Tòa án nhân dân và công tác thi hành án.

⁷ Các quy chế phối hợp liên ngành như: Quy chế phối hợp giữa Ủy ban nhân dân tỉnh, Tòa án nhân dân tỉnh và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh trong giải quyết khiếu nại, tố cáo và giải quyết các vụ án hành chính, dân sự, kinh doanh thương mại; Quy chế phối hợp với Viện kiểm sát tỉnh trong việc quản lý, chỉ đạo, điều hành và giải quyết các vụ án hình sự, dân sự, hành chính, thi hành án hình sự và khiếu nại tố cáo về tư pháp...

⁸ Tỷ lệ án bị hủy, sửa do lỗi chủ quan của Thẩm phán dưới giới hạn quy định của Tòa án tối cao (án hủy, sửa dưới 1,5%). Nguyên nhân chủ yếu bị hủy, sửa án dân sự là do vi phạm trong quá trình thu thập, đánh giá chứng cứ; áp dụng thiếu điều luật, đưa thiếu người tham gia tố tụng; án hình sự có tình tiết mới mà cấp phúc thẩm phải xem xét như: người bị hại xin giảm nhẹ hình phạt, các bị cáo bồi thường, khắc phục hậu quả, nộp tiền phạt, thu lợi bất chính...

thời hạn xử lý đơn khởi kiện; bản án đã tuyên có nội dung không rõ ràng, gây khó khăn cho công tác thi hành án. Một số vụ việc, vụ án tạm đình chỉ chưa đảm bảo căn cứ, chưa tích cực theo dõi để kịp thời giải quyết khi căn cứ tạm đình chỉ không còn. Có thời điểm tỷ lệ giải quyết án hành chính, dân sự, kinh doanh thương mại còn thấp; tiến độ giải quyết một số vụ án bị kéo dài.

Công tác quản lý, điều hành và tổ chức hoạt động xét xử ở một số đơn vị chưa thực sự chặt chẽ, hiệu quả, khoa học. Để xảy ra một số trường hợp cán bộ, công chức vi phạm kỷ luật công vụ, phải xử lý kỷ luật⁹. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của các Tòa án nói chung còn hạn chế.

3. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế

- Nguyên nhân chủ quan:

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Tòa án hai cấp có việc chưa thực sự sát sao. Còn có công chức, người lao động có biểu hiện thiếu tinh thần trách nhiệm, làm việc cầm chừng, năng lực chuyên môn hạn chế; để xảy ra dư luận tiêu cực.

- Nguyên nhân khách quan:

Nhiệm vụ được giao cho Tòa án hai cấp ngày một nhiều, số lượng các vụ việc phải thụ lý, giải quyết tăng cao, trong khi đó, cả hệ thống phải thực hiện tinh giản biên chế theo quy định ...do vậy đã gây áp lực rất lớn đối với công tác giải quyết, xét xử các loại vụ việc, vụ án.

Cơ sở vật chất, điều kiện phương tiện làm việc của một số Tòa án nhân dân cấp huyện còn khó khăn, thiếu thốn. Kinh phí ngân sách cấp cho hoạt động Tòa án chưa thực sự đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp trong thời gian qua cũng ảnh hưởng đến công tác báo, triệu tập đương sự; việc điều tra xác minh một số vụ án bị hạn chế, công tác xét xử có vụ án bị kéo dài.

Một số cơ quan, tổ chức chưa thực sự quan tâm đến công tác phối hợp với Tòa án, thậm chí chưa làm hết trách nhiệm của mình theo quy định của pháp luật trong việc cung cấp tài liệu, chứng cứ, giám định, tham gia định giá tài sản...

Một số quy định của pháp luật mâu thuẫn, chồng chéo nên còn có quan điểm nhận thức và áp dụng khác nhau giữa các Thẩm phán, giữa các cấp Tòa án.

III. BÀI HỌC KINH NGHIỆM

Trong nhiệm kỳ 2016 - 2021 của HĐND tỉnh khóa XVIII, một số bài học kinh nghiệm được rút ra và cần tiếp tục tổ chức thực hiện tốt trong nhiệm kỳ tới, cụ thể là:

⁹ Từ năm 2016 đến năm 2020, Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Bắc Giang có 05 cán bộ, công chức bị xử lý kỷ luật bằng hình thức “Khiển trách” do vi phạm trong thực thi chức trách, nhiệm vụ (xử lý theo QĐ 120/QĐ-TANDTC năm 2017 quy định xử lý trách nhiệm người giữ chức danh tư pháp trong TAND).

Thứ nhất, Thường xuyên quán triệt và thực hiện nghiêm túc các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và các nghị quyết của Quốc hội, Hội đồng nhân dân về công tác tư pháp nói chung và công tác Tòa án nói riêng; đề ra các chương trình, kế hoạch trọng tâm công tác, trong đó xác định những giải pháp và khâu đột phá để tập trung chỉ đạo thực hiện quyết liệt.

Thứ hai, Tập trung cao thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ Tòa án trong sạch, vững mạnh. Làm tốt việc kiện toàn tổ chức cán bộ, nhất là cán bộ có chức danh tư pháp. Thực hiện việc luân chuyển, điều động, chuyển đổi vị trí công tác để bổ sung nguồn nhân lực cho các đơn vị có số lượng công việc nhiều, đồng thời bồi dưỡng, rèn luyện đối với cán bộ thuộc diện quy hoạch các chức vụ lãnh đạo.

Thứ ba, Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra trong hoạt động công vụ. Xử lý kịp thời, nghiêm minh các hành vi vi phạm của cán bộ, công chức đảm bảo tính răn đe và phòng ngừa chung, đặc biệt là các hành vi những nhiễu, vi phạm kỷ luật công vụ. Kịp thời khen thưởng các tập thể, các nhân có thành tích xuất sắc trong công tác và nhân rộng điển hình tiên tiến để cán bộ, công chức noi theo.

Thứ tư, Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua hoạt động xét xử (bằng nhiều hình thức phong phú như xét xử các vụ án tại trụ sở Tòa án, tổ chức các phiên tòa rút kinh nghiệm, phiên tòa trực tuyến, xét xử lưu động...). Qua đó nhận thức, hiểu biết về pháp luật của người dân được nâng lên, tạo sự chuyển biến cơ bản về ý thức tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật trong quần chúng nhân dân.

Thứ năm, Tăng cường phối hợp có hiệu quả với các cơ quan hữu quan trong quá trình triển khai thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn. Thực hiện nghiêm túc kết luận sau kiểm tra, giám sát của HĐND, các Ban của HĐND đối với hoạt động của Tòa án. Tăng cường vai trò của các phương tiện thông tin đại chúng trong việc tuyên truyền, cung cấp thông tin chính xác, khách quan về hoạt động của các đơn vị Tòa án.

Thứ sáu, Tích cực đổi mới, sáng tạo trong chỉ đạo điều hành theo hướng phân công, phân cấp hợp lý, đảm bảo rành mạch giữa quản lý, điều hành hoạt động nội bộ với hoạt động tố tụng. Khơi dậy và phát huy tính chủ động, năng động sáng tạo của cán bộ, công chức và đề cao trách nhiệm của người đứng đầu đối với từng đơn vị Tòa án.

IV. KIẾN NGHỊ

Để giúp cho hệ thống Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Bắc Giang hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ của mình, Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang có một số kiến nghị, đề xuất như sau:

1. Trước tình hình số lượng các loại vụ việc mà Tòa án phải giải quyết ngày càng gia tăng, tính chất ngày càng phức tạp, đề nghị HĐND tỉnh quan tâm, kiến nghị cấp có thẩm quyền tạo điều kiện tháo gỡ khó khăn về thiếu hụt nhân lực cho hệ thống Tòa án để đảm bảo tiến độ và chất lượng giải quyết các loại vụ việc.

2. Trong những năm qua mặc dù điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện làm việc cho các Tòa án đã được quan tâm và có những chuyển biến tích cực nhưng so với yêu cầu còn nhiều hạn chế. Đề nghị HĐND tỉnh quan tâm tạo điều kiện quỹ đất, kinh phí để đầu tư xây dựng mới, nâng cấp, mở rộng cơ sở vật chất của một số đơn vị Tòa án cấp huyện chật hẹp, chưa đáp ứng được nhu cầu làm việc; hỗ trợ kinh phí, trang bị cơ sở vật chất, phương tiện làm việc cho Tòa án nhân dân hai cấp.

3. Để giảm áp lực công việc của Tòa án nhân dân hai cấp, việc nâng cao chất lượng và hoạt động của Hội thẩm nhân dân là một giải pháp hữu hiệu và cần thiết. Đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh quan tâm hỗ trợ kinh phí để tăng cường tổ chức tập huấn nghiệp vụ và kinh phí hoạt động Đoàn Hội thẩm, kinh phí bồi dưỡng nghiên cứu hồ sơ, tham gia phiên tòa của các vị Hội thẩm nhân dân (*hiện nay chi nghiên cứu hồ sơ, tham gia phiên tòa cho HTND là 90.000đ/ngày theo Quyết định số 41/2012/QĐ-TTg về chế độ bồi dưỡng phiên tòa*).

B. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM CÔNG TÁC THỜI GIAN TỚI

1. Quán triệt và triển khai tổ chức thực hiện nghiêm túc Nghị quyết và các văn kiện của Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Bắc Giang lần thứ XIX, nhiệm kỳ 2020 - 2025. Tiếp tục triển khai thực hiện nghiêm túc Hiến pháp năm 2013 và các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội về công tác tư pháp và cải cách tư pháp. Chủ động tổ chức triển khai thực hiện các Luật, Pháp lệnh được Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội thông qua có liên quan tới tổ chức và hoạt động của Tòa án.

2. Đẩy nhanh tiến độ và nâng cao chất lượng giải quyết, xét xử các loại vụ án. Đảm bảo các phán quyết của Tòa án phải đúng pháp luật, đảm bảo công lý, bảo vệ các quyền con người, quyền công dân. Không để xảy ra việc xét xử oan sai hoặc bỏ lọt tội phạm. Các vụ, việc phải được giải quyết trong thời hạn pháp luật quy định. Làm tốt công tác hòa giải trong dân sự và đối thoại trong giải quyết các vụ án hành chính. Hạn chế đến mức thấp nhất bản án, quyết định bị hủy, sửa do nguyên nhân chủ quan của Thẩm phán.

3. Đổi mới công tác chỉ đạo, điều hành theo hướng phân công, phân cấp hợp lý. Củng cố, hoàn thiện bộ máy tổ chức, kịp thời kiện toàn đủ cán bộ lãnh đạo, quản lý và các chức danh tư pháp của Tòa án hai cấp. Thường xuyên kiểm tra, thanh tra

nội bộ, tăng cường kỷ cương, kỷ luật công vụ; kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm minh các sai phạm, tiêu cực của cán bộ, công chức. Thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ và các kiến thức xã hội cho cán bộ, Thẩm phán Tòa án nhân dân hai cấp. Phối hợp với Mặt trận Tổ quốc các cấp giới thiệu nhân sự để Hội đồng nhân dân cùng cấp bầu Hội thẩm nhân dân nhiệm kỳ 2021 - 2026.

4. Tiếp tục đề nghị cấp có thẩm quyền đầu tư, hiện đại hóa cơ sở vật chất Tòa án nhân dân hai cấp; bổ sung, kiện toàn biên chế, nhất là các chức danh tư pháp. Tăng cường công tác ứng dụng công nghệ thông tin nhằm thực hiện hiệu quả việc đổi mới thủ tục hành chính - tư pháp và nâng cao hiệu lực, hiệu quả của công tác chỉ đạo, điều hành của lãnh đạo Tòa án các cấp; hướng tới xây dựng Tòa án điện tử theo tinh thần cải cách tư pháp¹⁰. Tích cực phối hợp với các cơ quan thông tin - truyền thông tuyên truyền, cung cấp thông tin chính xác, khách quan về hoạt động của Tòa án nhân dân.

5. Tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đội ngũ cán bộ, công chức. Đẩy mạnh phong trào thi đua “Phụng công, thủ pháp, chí công vô tư” với phương châm “Gần dân, hiểu dân, giúp dân, học dân”; tiếp tục triển khai thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Tổ chức tốt việc học tập, quán triệt và chủ động xây dựng kế hoạch nhằm thực hiện thắng lợi Nghị quyết TW4 (Khóa XII) “Tăng cường chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ”.

Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang trân trọng báo cáo.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
 - Ban Pháp chế HĐND tỉnh;
 - Các Đại biểu HĐND tỉnh;
 - Các đ/c lãnh đạo TAND tỉnh;
 - Lưu VT, CVP.
- } để b/c

CHÁNH ÁN

Lương Xuân Lộc

¹⁰ Đề xuất lắp đặt hệ thống Camera giám sát phiên tòa các phòng xét xử của Tòa án nhân dân tỉnh và hệ thống thiết bị công nghệ thông tin để thực hiện đối thoại trực tuyến án hành chính; Tổ chức thực hiện Đề án số hóa hồ sơ và bổ sung các phần mềm ứng dụng trong công vụ.